

โครงการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม ด้วยวิถีกตัญญู (สืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม สงกรานต์ไทย) ของสำนักการต่างประเทศ

คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียง ตำบลภูริ
ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักการต่างประเทศ
ปีงบประมาณ 2567

วันสงกรานต์

ประวัติความเป็นมา

สมัยก่อนถือวันสงกรานต์เป็นวันขึ้นปีใหม่ไทย ตรงกับช่วงหลังฤดูการเก็บเกี่ยวพืชพันธุ์ธัญญาหาร คนสมัยโบราณจึงคิดทำกิจกรรมเพื่อเป็นการพักผ่อนหลังจากทำงาน และเปิดโอกาสให้หนุ่มสาวได้พบกันและเล่นสาดน้ำกัน เพื่อคลายความร้อนในเดือนเมษายน โดยวันสงกรานต์จะเริ่มต้นในวันที่ ๑๓ เมษายนของทุกปี

คำว่า “สงกรานต์” มาจากภาษาสันสกฤต ที่มีความหมายว่า “การเคลื่อนย้าย” โดยเชื่อว่าในวันสงกรานต์ เป็นช่วงเวลาการเคลื่อนย้ายของจักรราศี อีกนัยหนึ่งก็คือการเคลื่อนสู่ปีใหม่ ทำให้คนไทยยึดถือวันสงกรานต์เป็น “วันขึ้นปีใหม่ไทย” มาตั้งแต่สมัยโบราณ จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๔๘๓ ก่อนจะปรับเปลี่ยนให้เป็นที่ไปตามแบบแผนสากลนิยม ซึ่งก็คือวันที่ ๑ มกราคมของทุกปี ทั้งนี้ การละเล่นสงกรานต์ไม่ได้มีแค่ในประเทศไทยเท่านั้น แต่ยังมีในประเทศเพื่อนบ้าน เช่น พม่า กัมพูชา ลาว รวมถึงบางพื้นที่ของเวียดนาม จีน ศรีลังกา และอินเดีย

พิธีสงกรานต์ เป็นพิธีกรรมที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว หรือชุมชนบ้านใกล้เรือนเคียง แต่ในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงให้พิธีสงกรานต์นั้นเป็นเทศกาลสงกรานต์ โดยได้ขยายออกไปสู่สังคมเป็นวงกว้างมากขึ้น และมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนทัศนคติแต่เดิมในพิธีสงกรานต์จะใช้น้ำเป็นสัญลักษณ์ที่เป็นองค์ประกอบหลักของพิธีแก้กันกับความหมายของฤดูร้อน ช่วงเวลาที่พระอาทิตย์เคลื่อนเข้าสู่ราศีเมษ ในวันที่จะใช้น้ำรดให้แก่กันเพื่อความชุ่มชื้น มีการขอพรจากผู้ใหญ่ มีการรำลึกและกตัญญูต่อบรรพบุรุษที่ล่วงลับ ต่อมาในสังคมไทยสมัยใหม่เกิดเป็นประเพณีกลับบ้านในช่วงเทศกาลสงกรานต์ นับว่าวันสงกรานต์เป็นวันครอบครัว อีกทั้งยังมีประเพณีที่สืบทอดมาตั้งแต่ดั้งเดิม เช่น การสงฆ์พระที่นำมาซึ่งความเป็นสิริมงคล เพื่อให้เป็นการเริ่มต้นปีใหม่ที่มีความสุขวันสงกรานต์ หรือ วันมหาสงกรานต์ เป็นวันที่ได้รับอธิพลมาจากเทศกาลโฮลีของประเทศอินเดีย แต่วันสงกรานต์ของไทยเปลี่ยนจากการสาดสีเป็นการสาดน้ำใส่กัน เพื่อให้สอดคล้องกับ สภาพอากาศที่ร้อนจัดในช่วงเดือนเมษายน และในอีกแง่หนึ่งยังมีความเชื่อว่าเป็นการปิดเป่าสิ่งไม่ดีออกไป ทำให้นิยมเล่นสาดน้ำและประแป้งกันในช่วงเทศกาลสงกรานต์ โดยจะไม่ถือโทษโกรธกัน

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๖ ธ.ค. ๒๕๖๖ ยูเนสโก ได้ประกาศขึ้นทะเบียนให้ “สงกรานต์ในประเทศไทย” เป็นรายการในบัญชีตัวแทนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ (Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity) ในการประชุมเมืองคาเซเน สาธารณรัฐบอตสวานา ทั้งนี้ “สงกรานต์ในประเทศไทย” (Songkran in Thailand, traditional Thai New Year festival) ถือเป็นรายการในบัญชีตัวแทนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ ลำดับที่ ๔ ของประเทศไทย โดยก่อนหน้านี้ UNESCO ได้ประกาศขึ้นทะเบียนให้แก่ “โขน” (Khon, masked dance drama in Thailand) ในปี ๒๕๖๑, “นวดไทย” (Nuad Thai, Traditional Thai Massage) ในปี ๒๕๖๒ และ “โนรา” ของภาคใต้ (Nora, Dance Drama in Southern Thailand) ในปี ๒๕๖๔

สำนักงานต่างประเทศได้ร่วมโครงการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมด้วยวิถีกตัญญู เพื่อสืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย ได้ส่งบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรม ทุกกิจกรรม ดังนี้

๑. การประชุมระดับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อร่วมกันแสดงความคิดเห็น วางแผนการจัดกิจกรรมสืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย

๒. กิจกรรมทำบุญตักบาตร

๓. กิจกรรมร่วมขบวนแห่ สำนักงานต่างประเทศได้มีการร่วมกิจกรรมขบวนแห่ซึ่งเป็นแสดงถึงความรัก ความสามัคคี และสื่อถึงการเป็นสำนักงานสีเขียว รักษ์โลก รักษ์ธรรมชาติ และรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยเน้นการใช้ถุงผ้า แก้วน้ำส่วนตัว

๔. กิจกรรมทรงแบน้ำพระพุทธรูป เพื่อเป็นการสืบสานประเพณีอันดีงามเนื่องในโอกาสวันสงกรานต์และรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมของไทย บุคลากรของสำนักงานการต่างประเทศมีทรงแบน้ำพระพุทธรูป ซึ่งมีบุคลากรของสำนักเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวโดยพร้อมเพรียงกัน

๕. กิจกรรมรดน้ำขอพร เป็นประเพณีที่ปฏิบัติกันมายาวนาน เป็นสิ่งที่ทุกคนคุ้นเคยและได้ปฏิบัติกันมายาวนาน ซึ่งถือว่าเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทยและลูกหลานจะต้องกลับบ้านเพื่อรวมญาติและถือเป็นวันครอบครัวที่ลูกหลานได้แสดงออกถึงการเคารพและกตัญญูทวดเวที่ต่อผู้มีพระคุณ ผู้ที่มีอายุมากกว่า หรือบุคคลที่ตนเองเคารพนับถือตามความเชื่อที่ว่าที่ว่าเป็นการขอขมาลาโทษ พร้อมทั้งรับคำอวยพรเพื่อความเป็นสิริมงคลของชีวิต ทั้งนี้ สำนักการต่างประเทศได้แสดงถึงความเคารพและกตัญญูทวดเวที่ต่อผู้มีพระคุณจึงได้ร่วมรดน้ำหัวและขอพรเพื่อความเป็นสิริมงคลในชีวิตต่อเลขาธิการวุฒิสภา

๖. กิจกรรมแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน ประกอบด้วย ๕ กิจกรรม ประกอบด้วย
- วิ่งเปี้ยว

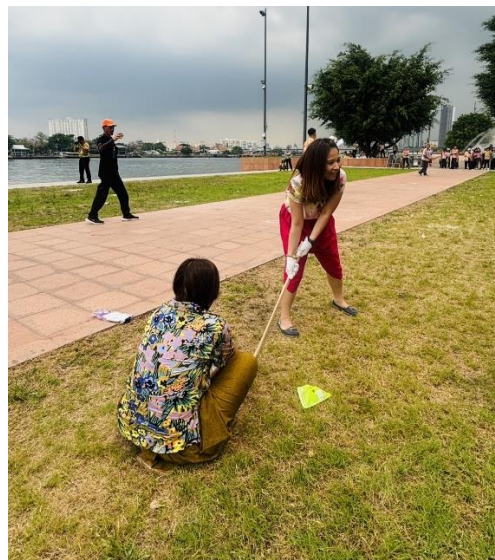
- เก้าอี้รำวง

- ใส่กางเกงไม่ใช้มือ

- กาบหมากฮาเฮ

- เกมกินวิบาก

ทั้งนี้ สำนักงานต่างประเทศได้ส่งบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรม รวมถึงได้ร่วมกิจกรรมสำนักงานสีเขียว โดยส่งบุคลากรของสำนักเข้าร่วมเก็บขยะเพื่อรักษ์โลก รักษ์เรา และรักษ์ความสะอาดด้วย

กิจกรรมกีฬารักษ์โลก (Zero Waste)

สำนักงานต่างประเทศ ได้เป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมกีฬารักษ์โลก (Zero Waste) ในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๗ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้จัดกิจกรรมโครงการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมด้วยวิถีกตัญญู (สืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย) ทั้งนี้ สำนักงานต่างประเทศได้ส่งบุคลากรของสำนักเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว เพื่อร่วมรักษ์ เรารักษ์โลก รักสิ่งแวดล้อม

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. บุคลากรของสำนักมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รักสามัคคีกลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

๒. บุคลากรของสำนักเกิดความภาคภูมิใจทำให้เกิดความรัก ห่วงแทน และเห็นคุณค่า ในประเพณีวัฒนธรรมและให้ความร่วมมือกันสืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย

๓. บุคลากรของสำนักมีความสุขสนุกสนานรื่นเริง ลดความเครียด มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ให้อภัย

ทั้งนี้ จากที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้จัดโครงการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมด้วยวิถี กตัญญู (สืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย) สำนักการต่างประเทศได้ตรวจสอบ พบว่ามีบุคลากรของสำนักการต่างประเทศได้เข้าร่วมโครงการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมด้วยวิถี กตัญญูดังกล่าว จำนวน ๒๒ คน จากจำนวนบุคลากรทั้งหมด ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๘

.....